

Talepapir samrådsspørgsmål O vedr. kystredningstjenesten 6. september 2022

Hovedbudskaber

- Utilfredsstillende materielsituation – enig i udfordringerne og sagen følges tæt
- Finansieret plan for genanskaffelser er til stede, og projekterne er under implementering (men vil tage tid)
- Anerkendelse af indsatsen i Kystredningstjenesten, herunder ikke mindst fra de frivillige

Tak for det, formand og tusind tak, Mads for spørgsmålene her i dag og selvfølgelig også invitationen til at være i Forsvarsudvalget.

Jeg er glad for, at der er fokus på det her vigtige emne. Der er ingen tvivl om, at Danmark jo har lange kyststrækninger, som vi alle nyder godt af. Derfor har vi også et særligt ansvar, når folk kommer i nød på havet. Her er Kystredningstjenesten en vigtig del af det samlede beredskab.

Kystredningstjenesten består både af mange dygtige professionelle medarbejdere, men også af gode frivillige kræfter, der er klar til at sejle ud, når folk selvfølgelig af og til kommer i nød i al slags vejr. De gør et fantastisk godt stykke arbejde.

Lige nøjagtig derfor er sikkerheden for mandskabet også vigtigt. Og det er den jo for dem, der skal redde folk. Vi skal tænke os godt om og vi skal også sætte høje krav til det materiel og de fartøjer, vi køber og anvender til den vigtige opgave.

Det kan desværre tage tid, når vi skal være sikre på, at tingene gøres ordentligt, og materiellet lever op til vores høje krav og standarder. Vi skal ikke gå på kompromis med sikkerheden. Hverken for vores

redningsfolk, eller dem, der skal reddes. Det er vigtigt for mig som forsvarsminister. Og det tror jeg er vigtigt uanset hvilken forsvarsminister, der ville sidde i den her stol.

Fordi RF2-ulykken i 1981, hvor ni personer omkom, var en tragedie. Og vi skal gøre alt i vores magt for at undgå en gentagelse. Det gør vi netop ved at sikre, at vi indkøber materiel, der lever op til de operative krav og det fastsatte sikkerhedsniveau. De krav, vi sætter i dag, er faktisk bl.a. en udløber af erfaringerne og undersøgelserne, der fulgte i kølvandet på ulykken tilbage i 1981.

Vi er dog også opmærksomme på den aktuelle materieltilstand for Kystredningstjenestens fartøjer, og at den ikke opleves tilfredsstillende. Dette til trods var redningsprocenten fra 2020 og de forudgående fem år i gennemsnit 96%. Det fastsatte mål- og resultatkrav fra Skibsfartens og Luftfartens Redningsråd er på 94%.

Med andre ord bliver opgaven, trods udfordringer, stadig løst. Takket være det fremragende arbejde fra vores frivillige og professionelle redningsfolk i Kystredningstjenesten. Samtidig gør vi alt, hvad vi kan for at få erstattet de aldrende redningsfartøjer.

Det bringer mig videre til selve besvarelsen af samrådsspørgsmålet.

Der bliver i samrådsspørgsmålet spurgt ind til, hvor vi er i processen med at udskifte fartøjerne. Samt løsninger på den korte bane. Det vil jeg kort redegøre for.

Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse (dem der i folke-
munde hedder FMI) arbejder sammen med Forsvaret på at udskifte
Kystredningstjenestens redningsfartøjer.

FMI har oplyst, at de arbejder på erstatning af fartøjerne på kort og
længere sigt. Det er derfor min opfattelse, at der er mange aktiviteter
og anskaffelser i gang for at udbedre materielsituationen.

Lad mig starte med kort at opsummere situationen i Kystredningstje-
nesten.

Kystredningstjenesten har siden sin oprettelse i 1852 som 'Rednings-
væsenet' i høj grad været drevet og båret af frivillige kræfter. Selvom
Kystredningstjenesten i dag er en topprofessionel organisation, var
det engang fiskere i robåde, der satte livet på spil i de her opgaver.
Det frivillige element er derfor centralt for Kystredningstjenesten.

Kystredningstjenesten har haft mange navne. Og mange hjem indtil
det blev overført til Søværnet i 2011.

Det er heldigvis ikke længere robåde i træ, der bruges ved de danske
kyster til at redde folk i land. Kystredningstjenesten råder over flere
forskellige fartøjer.

- Den største type er motorredningsbåde på 16-24 meter, som er
indsat ved 13 redningsstationer i hele Danmark og skal varetage
alle typer opgaver. Alt fra redningsaktioner til bugsering.

- Kystredningstjenesten råder også over såkaldte 'Fast Rescue Boats', der er ca. 11 meter lange. De er primært til kystnær indsættelse og er placeret ved i alt 17 redningsstationer rundt om i landet.
- Der er også gummibådene, der fås i flere forskellige størrelser, og lette redningsbåde. De findes på de fleste redningsstationer og bruges primært til kystnære indsættelser.

Nogle af motorredningsbådene og 'Fast Rescue Boats' står over for en udskiftning. Jeg vil derfor kort omtale de igangværende anskaffelser.

FMI har oplyst, at der pågår en hasteanskaffelse af et erstatningsfartøj til redningsstationen på Anholt. Anskaffelsen blev iværksat i 2021, og fartøjet forventes leveret i slutningen af 2022.

FMI har også oplyst, at der i juni i år er indgået kontrakt med en leverandør om at bygge fem "Fast Rescue Boats" samt en option på to yderligere både. De fem både forventes leveret i løbet af 2023 til 2025.

Endeligt oplyser FMI, at der pågår en anskaffelse af endnu en "Fast Rescue Boat" til redningsstationen på Fanø, der forventes leveret senest i februar 2024.

Kystredningstjenesten og Foreningen af Danske Redningsmænd samt FMI har deltaget i afprøvningen af begge typer fartøjer. Og det er efter min opfattelse en ganske udmærket afprøvning.

De tre anskaffelser, jeg har nævnt, er igangværende anskaffelser. Der-til kommer projekter under forberedelse, som jeg også vil omtale.

FMI er ved at forberede anskaffelse af syv såkaldte ”Danish Rescue Vessels”, der skal anvendes i Kattegat og Østersøen. Projektet forventes startet i efteråret 2022, og fartøjerne forventes leveret løbende fra 2026. ”Danish Rescue Vessel” placerer sig størrelsesmæssigt mellem de største redningsbåde og ’Fast Rescue Boats’ og skal varetage de samme opgaver som motorredningsbåde.

Desuden er der erstatningsanskaffelse af 13 ”Fast Rescue Boats”. Projektet forventes opstartet i efteråret 2023 med forventet levering i perioden 2027 til 2029.

Der har indtil for nylig pågået et udbud af fem motorredningsbåde, der skal anvendes i Nordsøen. De skulle erstatte de aldrende motorredningsbåde, der er blevet omtalt i pressen. Jeg tror, at det var Danmarks Radio, der havde en artikel om det på et tidspunkt.

Totalt set har der været tre udbud af motorredningsbåde, som er blevet annulleret af forskellige årsager. FMI har oplyst følgende:

- Det første udbud er fra december 2017. Det blev annulleret i februar 2018 begrundet i, at de tekniske muligheder og operative krav havde udviklet sig siden udsendelsen af udbuddet. Det var den første annullering.

- Det andet er fra september 2018. FMI gennemførte forhandlinger, men indså, at der var behov for at lave tekniske ændringer i de mindstekrav, der fremgik af udbudsmaterialet. Samt at der var behov for fem redningsbåde i stedet for tre.
- Det seneste udbud er fra september 2020 og annulleret i august 2022.

Det er selvfølgelig ikke en tilfredsstillende situation, hvorfor departementet selvfølgelig bad FMI om en redegørelse for annulleringen af det tredje udbud.

FMI har oplyst, at der er konstateret flere fejl og uklarheder i de tilbud, som FMI har modtaget. Det betyder, ifølge FMI, at ingen af leverandørerne er, som det hedder, konditionsmæssige.

Desuden er der sket en stor prisudvikling på markedet siden årsskiftet, som også præger den øvrige del af vores samfund. Men som her betyder at én af leverandørerne allerede har identificeret, at de ikke kan levere til den aftalte pris. Det er også set på andre områder.

På den baggrund har FMI været nødsaget til at annullere udbuddet her i august 2022. FMI arbejder på et nyt udbud, der forventes offentliggjort i efteråret 2022.

Jeg anerkender fuldt ud, hvor utilfredsstillende en situation det er for Kystredningstjenesten. Men det tager tid, fordi vi prioriterer sikkerheden højt. Det tror jeg er vigtigt at understrege. Vi sætter høje krav og standarder til vores materiel. Og vi går ikke på kompromis med sikkerheden. For vores materiel. Og for vores ansatte og frivillige.

Jeg vil gerne understrege, at forsinkelsen indtil nu i anskaffelsen af motorredningsbåde ikke skyldes manglende prioritering eller finansiering. Der er afsat penge til anskaffelsen, og FMI arbejder målrettet på sagen. Årsagerne skal findes i udfordringer relateret til kompleksiteten mellem de nødvendigvis høje krav til sikkerhed og gældende lovgivning for selve udbudsprocessen.

Dertil kommer de yderligere to igangværende anskaffelser af et fartøj til Anholt og et antal ”Fast Rescue Boats” samt de to yderligere anskaffelser, der forberedes i FMI.

Så der er gang i mange ting her og det tror jeg er vigtigt at holde fast i. Det er et stort projekt vi har gang i, som aftalt på tværs af regeringsskifte og politiske skel. Det vi har været enige om fra starten er sikkerheden, fordi vi alle har oplevet den katastrofe det var i begyndelsen af 1980’erne med RF2.

Afslutningsvist vil jeg blot pointere, at beredskabet ifølge Forsvarskommandoen samlet set lever op til de fastsatte krav i forhold til reaktionstid. Det er vigtigt. Som jeg nævnte i starten, har Skibsfartens og Luftfartens Redningsråd de seneste år vurderet, at beredskabet samlet set har været tilfredsstillende, når man ser på redningsprocenten.

Det er væsentligt at huske på, at Kystredningstjenesten indgår i Forsvarets samlede beredskab på området. Hvis der er nedbrud på en af bådene, vil det derfor være muligt at supplere beredskabet og opgaveløsningen med Forsvarets øvrige kapaciteter. Det er også set før.

Jeg anerkender, at materielsituationen ikke er optimal. Det er selvfølgelig ikke tilfredsstillende for mig som forsvarsminister. Det giver sig selv. Men indtil de nye fartøjer leveres og tages i brug, må opgaven løses med de fartøjer, der er til rådighed. Suppleret i nødvendigt omfang af Forsvarets øvrige kapaciteter.

Sikkerheden – og det har vi været enige om tidligere – er alfa-omega. Sikkerheden for vores redningsfolk og for dem, de skal redde. Derfor skal vi købe det rigtige materiel og vi skal være grundige i den her proces.

Det kan dog ske, som med motorredningsbådene, at der ikke findes et produkt på markedet, der lever op til vores krav. Så må vi sammen med industrien få lavet en sikker og brugbar løsning, som desværre kan tage ekstra tid.

Som nævnt har FMI dog også gang i anskaffelser af andre fartøjer og er ved at forberede endnu flere. Så planerne for anskaffelserne er lagt, og pengene er afsat.

Her til sidst vil jeg endnu en gang gerne anerkende Kystredningstjenestens indsats og den konstante varetagelse af beredskabet, som de står bag. Den er bakket op af dygtige ansatte og utroligt mange gode frivillige rundt omkring i mange lokalsamfund.

Det var ordene, formand.
